

FLANDRA KATOLIKO

MAANDBLAD VAN HET
KATHOLIEK VLAAMSCH
ESPERANTO - VERBOND

K. V. E. V.

MONATA REVUO DE LA
FLANDRA UNUIĜO DE
KATOLIKAJ ESPERANTISTOJ

F. U. K. E.

Redakcio: Patro C. v. Hoogstraten, O. Praem., Abatejo Grimbergen. (B)

Interŝanĝ-adreso: F. U. K. E., Turnhoutsche baan, 277, Borgerhout.

Abonoprezio: 15 fr. Kun membreco FLIKE kaj IKUE 20 fr. Abonoprezio por eksterlando 20 fr. P-konto 412.354 K.V.E.V. Aalst

STEEDS VERDER!

Toen we om technische moeilijkheden verplicht waren de uitgave van *Flandra Katoliko* een paar maanden te schorsen, bleek het eens te meer hoe men behoefte heeft aan ons maandblad en hoe het gewaardeerd wordt. *Flandra Katoliko* is immers ook de slagader van onze beweging. We hebben daarom dan ook al onze krachten aangewend om bij de heruitgave van *F. K.* weer een stap verder te zetten. En ziet, hier is het nu, vernieuwd van binnen en van buiten en zelfs vergroot. En ondanks het niet verschijnen in Mei en Juni zal het aantal nummers toch hetzelfde blijven. Voorloopig zal er twee maal per maand een nummer uitkomen, om dan vanaf Oktober voortaan stipt de 15e van de maand bij de lezers te zijn. In de eerste nummers zult U misschien iets aantieffelen dat niet geheel nieuw meer is, doch dat we om wille van zijn belangrijkheid toch publiceren.

Zal het nieuwe *F. K.* nu aan aller verlangen voldoen? Waarschijnlijk niet. Het voldoet zelfs nog niet eens aan het onze. Maar om ons orgaan steeds te doen groeien en belangrijker te maken, hebben we de hulp noodig van U allen. Hulp nl. door het kenbaar maken van uw verlangens en goedgemeende kritiek; hulp door het inzenden van artikelen en mededeelingen; maar vooral de hulp van uw standvastige propaganda. Er zijn nog honderden, neen, duizenden katholieke Esperantisten of Esperantogezinden in Vlaanderen, die onze betrekkelijk jonge beweging

en ons maandblad nog niet kennen. Die duizenden inlichten over onze ideale beweging en hen ons *F. K.* toonen, dat is de taak van U allen.

Vraagt daarom aanstonds eenige kosteloze nummers van *Flandra Katoliko* alsmede van de brochure «*Wat is het Katholiek Vlaamsch Esperanto Verbond?*» om daarmee een intense propagandatocht te beginnen. Wie ons vijf of meer nieuwe abonneuten aanbrengt, ontvangt een schoone premie. Binnen één maand honderd nieuwe abonneuten meer!

Redaktie.

AL NIAJ EKSTERLANDANAJ ABONANTOJ KAJ INTERŜANĜANTOJ.

Certe vi miris ke vi ne ricevis nian revuon en lastaj monatoj. Pro teknikaj kaŭzoj ni estis devigataj serĉi alian presiston, sed la elektita presejo ne havis jam la Esperanto supersignitajn literojn. Tial la prokrasto.

Nun *Flandra Katoliko* estas tute nova, plibonigita interne kaj eksterne. Malgraŭ la malfruigo la *PLENA* nombro da numeroj aperos; tial ni provizore eldonos ĉiudusemajne numeron. En la unuaj numeroj vi certe trovos kelkajn aferojn kiuj ne estas novaj, sed kiujn ni tamen publikigos pro la intereso kiujn ili havas por niaj legantoj.

Redakcio.

Waarom een katholieke Esperanto-beweging?

Sprekende over onze katholieke Esperanto-organisatie krijgt men wel eens tot antwoord, dat Esperanto niets met godsdienst te maken heeft, men wil daarmee zeggen dat een specifiek katholieke Esperantobeweging geen zin heeft, dat neutraliteit op dit gebied het schoonste is, enz.

Esperanto OP ZICHZELF is inderdaad noch godsdienstig noch antigodsdienstig (dus geheel neutraal) zoomin als de drukkunst, de cinematografie, de arbeid of een voetbal OP ZICH ZELF godsdienstig of antigodsdienstig zijn. Kan men daar nu uit besluiten dat een katholieke Esperanto-organisatie, een katholieke pers, katholieke cinemas, katholieke arbeidersorganisaties en katholieke sportverenigingen geen zin hebben? Natuurlijk niet! Want al is de zaak neutraal op zich zelf, de personen die ze uitbuiten zijn niet neutraal.

Zoals andere katholieke organisaties zoo ook heeft een katholieke Esperantobeweging zin en wel om de volgende redenen:

1) Omdat het niet betaamt dat wij katholieken ons neutraal houden (dus schijnbaar onverschillig) ten opzichte van het voornaamste wat we bezitten, d.i. het ware geloof.

2) Omdat Esperanto niet alleen kan gebruikt worden voor gewone doeleinden (handel, toerisme, enz.) maar ook van groot belang kan zijn voor onzen godsdienst en wij dus **DIE VOOR DE BELANGEN VAN ONZEN GODSDIENST NIET ONVERSCHILLIG MOGEN ZIJN**, de verplichting hebben, behalve voor die gewone doeleinden Esperanto **OOK** ten bate van onzen **GODSDIENST** te verspreiden en te gebruiken.

3) Omdat onze godsdienstige belangen door een neutrale beweging niet alleen niet kunnen behartigd worden, maar in vele gevallen zelfs worden bestreden, daar « neutraliteit » dikwijls hetzelfde beteekent als « katholiekvijandig ».

4) Omdat Esperanto niet alleen **VOOR** onzen godsdienst maar ook er **TEGEN** kan worden gebruikt en ook werkelijk gebruikt wordt, en wij dus front moeten maken on-

ons te verdedigen, wat slecht: volledig kan gebeuren door een positief katholieke organisatie.

5) Omdat wij niet mede verantwoordelijk willen zijn voor het kwaad dat gevoed wordt in een neutrale beweging waarin men alles steunt en toejuicht wat in Esperanto is geschreven of Esperanto begunstigt, onverschillig of het waarheid of leugen, zedelijk of onzedelijk, katholiek of antikatholiek is. Als het maar Esperanto is!

6) Omdat Katholieken zich willen beschermen tegen de gevaren die hen in een neutrale beweging voor geloof en goede zeden bedreigen. Op een neutrale tafel worden immers zoowel giftige als gewone spijzen, op gelijke wijze en zonder etiket, opgediend.

7) Omdat men in de neutrale Esperantobeweging niet slechts er naar streeft Esperanto als louter taal te verspreiden maar dikwijls ook als drager van het zoogenaamd « homaranisme » van Dr. Zamenhof, volgens hetwelk alle godsdiensten op gelijken voet worden gesteld, iets waarmee wij ons niet mogen vereenigen, daar wij weten en er moeten voor uitkomen dat onze godsdienst alleen de ware is.

Wij hebben ons Kristelijk homaranisme waarin we wel erkennen dat alle menschen broeders zijn en elkander moeten beminnen maar tevens weten dat het niet onverschillig is welke godsdienst de menschen hebben, maar dat allen tot de ééne ware godsdienst moeten geleid worden. (Over homaranisme en interna ideo spreken we later meer uitvoerig).

8) Omdat een aparte katholieke Esperantobeweging Esperanto kan doen erkennen en aannemen daar waar het de neutrale beweging niet kan.

9) Omdat — en dit is ofschoon de laatste toch niet de kleinste reden — wij van Kristus het positief gebod hebben **EXPLICIET ALS KRISTENEN** te handelen.

« Wie Mij belijdt voor de menschen dien zal ik belijden voor Mijn Vader Die in de Hemelen is, wie Mij verloochent voor de men-

schen dien zal ik ook verloochenen voor Mijn Hemelsche Vader ».

« Wie niet met Mij is, is tegen Mij, wie niet met Mij verzamelt, verstroot ».

Vraagt Kristus te veel wanneer Hij ons vermaant ons **PUBLIEK** Zijn volgelingen te loonen? Zeker niet! Wie zich neutraal houdt verloochent minstens negatief Kristus.

Hoe moeten wij de neutrale Esperantobeweging steunen?

De neutrale Esperantobeweging is een goede beweging. **IN ZOOVER ZE ESPERANTO VERSPREID VOOR HET ALGEMEEN WELZIJN**. Als zoodanig verdient ze de steun van alle menschen ook van ons katholieken. Maar daar een neutrale beweging niet oordeelt en niet oordeelen kan, in hoeverre juist het ware objektieve algemeen welzijn door de verspreiding van Esperanto reddend wordt, volgt daar noodzakelijk uit, dat in een neutrale beweging ook die elementen gesteund worden, die een vals en verondersteld algemeen welzijn nastreven en dus het echte algemeen goed in den weg staan.

Daarom steunen wij katholieken een neutrale beweging niet **ONBEPERKT**. Hieruit, alsmede uit de andere bovenmelde motieven tot aparte organisatie, volgt, dat wij katholieken de neutrale Esperantobeweging wel behooren te steunen, maar niet **ALS MENSCH** maar expliciet **ALS KATHOLIEK**, d.w.z. met onze katholieke beginselen voor oogen, enz.

Daar de enkeling echter in het algemeen de neutrale beweging niet kan steunen **ALS KATHOLIEK** maar slechts als **SCHIJNBAAR NEUTRAAL MENSCH** en tevens niet altijd oordeelen kan in hoeverre zijn steun het algemeen welzijn dient, moeten we het besluit trekken dat de katholieken de neutrale Esperantobeweging behooren te steunen en beïnvloeden niet **ALS ENKELING** maar als **ORGANISATIE**.

Door ons afzonderlijk te organiseeren en dan als organisatie met de neutrale Esperantobeweging samen te werken, benadeelen we geenszins de algemeene Esperantobeweging of het algemeen welzijn, reeds daarom niet, omdat het algemeen welzijn niet kan gehandeld zijn door **WARE** katholieke belangen.

C. v. Hoogstraten O. Praem.

EL LJUBLJANA

La LKK de nia XXa sendas al ni la tekston de la oficiala akto de la banuso (regionestro) de Drava banusejo, per kiu akto oni cisigas la « Klubon de Esperantistoj » en Ljubljana kaj saatempe eksplikas klare la motivojn de tiu decido. Ni ne represas la akton, ĉar ĝi estas tro longa sed resumos ĝin.

La klubo en 1927 estis aprobatata per decido de komunumestro de la Ljubljana regiono. Laŭ la kluba regularo, aprobita per tiu decido, la klubo alcelis disvastigi Esperanton. Sed oni konstatis ke « la klubo pro sintenado de kelkaj komitatanoj kaj klubanoj, kiuj ĉeestis kiel delegitoj Esperantan kongreson en Zagreb..... transiris la limojn de laŭ statutoj deciditaj agadkampoj kaj transiris en polikan direkton, kiu estas kontraŭa al la ekzistanta ordo. La komitatanoj kaj klubanoj, kiuj ĉeestis la kongreson kiel delegitoj de la klubo, manifestmaniere per ekkrioj kaj akklamado aprobadis politikajn konkludojn de dro Stefanĉiĉ Jakob, kiu en sia parolado per altigado de la pugno parolis kontraŭ hitlerismo en Germanujo kaj faŝismo en Italujo. Sammaniere ili aprobadis parolojn de Kolariĉ, kiu salutis la ĉeestantojn kun altiĝita pugno kaj same per kelkfoja levigo de la pugno parolis kontraŭ faŝismo kaj ekzistanta ordo en la ŝtato, dirante ke oni per proletaraj laboristaj manoj detruos ĉiujn barojn, kiujn starigos iu ajn ». « Per tio la klubo transiris sian statutatan agadkampon kaj sekvas decido pri disigo motivigita per la leĝo ».

La LKK de nia XXa aldonis jenan leteron: « El Esperantista vidpunkto estas bedaŭrindaj faktoj, tiel la unua, en la oficiala akto, citita, la fakto ke nedezirindaj homoj, entrudis sin en la vicojn de la klubo, — kiel la dua kaŭzita de la dirita unua, — la disigo mem. Oni devas pripensi ke la klubo ekzistis jam 16 jarojn kaj multaj fieraj kaj agemaj Esperantistoj — veraj Esperantistoj — elvenis el ĝiaj vicoj.

Des pli estas bedaŭrinda fakto, ke la estia-

ta prezidanto de disigita klubo altrudis al tiumonda Esperantistaro la opinionon, ke la disigon kaŭzis personoj « kiuj ĉiuj sidas en la LKK por la XXa jubilea IKUE-kongreso ». Tio estas tute intenca kaŝado de la vero kaj veraĵoj kiuj kaŭzis la disigon. Ĉiu objektiva kaj verema homo kiu konas la situacion de post la pasintjara nacia kongreso, scias, kiaj ili estas, —scias eĉ la kaŭzojn de tia stranga neesperantista sintenado de la estinta kluba prezidanto. Krom tio la oficiala akto tute klare kaj — bedaŭrinde— tute vere, certigas, *kial la klubo estis disigata.*

Sed la prezidanto volas fari el tio internacian aferon.

La LKK por nia XXa jubilea IKUE-kongreso petas la redakciojn, aperigi tiun ĉi leteron kaj certigi objekte: la personoj « kiuj ĉiuj sidas en la LKK por la jubilea XXa IKUE-kongreso, KLARFRUNTE RIGARDAS EN LA OKULOJN DE IU AJN kaj deklaras: NE NI SED LA FAKTOJ, CERTIGITAJ EN LA OFICIALA AKTO, KAŬZIS LA DISIGON DE LA KLUBO, kiu laŭ sia regularo DEVUS ESTI SENPOLITIKAJ!!! Kaj malprudenteco de la kluba estaro, kiu estis surda por bonaj kaj saĝaj konsiloj, per kiuj oni povus mildigi la aferon, anstataŭ tio pliakrigis ĝin.

Ĉar la detaloj de la klarigado estus tro ampleksaj, pli detala klarigo sekvos nur, se legantoj postulos ĝin kaj la redakcio esprimas sin preta aperigi ĝin. **SED ĜI ESTOS ABSOLUTE VERA** kaj la vorto « mensogas », kiun la prezidanto de estinta klubo tiel volonte uzas, kaj kiu fakte neinda estas veran Esperantiston, **NE ESTOS EN TIU KLARIGO.** Ni tiel amas la veron, ke ni ne volas eĉ diri la vorton, kiu signifas malon de ĝi! Tion en la albumon de la estinta prezidanto de estinta E-klubo en Ljubljana!

Por la LKK:

Sterle Anton, vicprezidanto.

Atentu Redaktoroj de Katolikaj Revuoj!

Ni sendas de nun ekzempleron de nia revuo al ĉiuj redaktoroj de landaj ligoj de IKUE, kaj petas ke ankaŭ ili bonvolu sendi al ni regule sian organon. Dankon!

Redakcio.

Kiel taksu la valoron de Esperanto?

Kiel oni povas taksu la valoron de Esperanto kompare al la valoro de la naciaj lingvoj? Tio estas iom malfacila demando, sed per komparaj metodoj oni povas prezenti al la demandanto ian mezuron, per kiu eble estas fari juĝon pri la rezultoj de nia 50-jara laborado. Se anglo vojaĝas en fremda lando, li en multaj lokoj renkontas iun kiu parolas lian lingvon. (jes, sed la anglo ne facile komprenas la anglan lingvon de tiu ĉi; Amerikano diris ke li povas kun pli da sukceso uzi Esperanton ol la anglan lingvon, pro la malbona prononco de multaj. — N. d. l. R. de FK). Same ĉe la germanoj aŭ la francoj. Sed se Esperantisto vojaĝas, li devas serĉi siajn samlingvanojn. Oni ĝis nun tre malofte vidis butikon sur kies montrufenestro troviĝas la vortoj: « Oni parolas Esperanton ». Sed estas tute alie rilate la anglan, francan aŭ germanan lingvojn. Oni ofte vidas pri ili tian avizon. Pro ĉi tiu ni povas diri, ke Esperanto ne estas tiel valoro en la praktika vivo, kiel la angla ktp.

Sed kontraŭe, se dano, ĉeĥo, bulgario, japano, turko aŭ kroato vojaĝas, povante paroli nur la propran lingvon (en kelkaj landoj eĉ se la vojaĝo okazas inter la limoj de tiu lando), ili devas serĉi, serĉadi iun, kun kiu ili povas paroli. Tiaj lingvoj (kaj mi menciis nur malmultajn) ne estas multe uzataj ekster la nacioj al kiuj ili apartenas. Tial Esperanto estas multe pli valoro ol iu el tiuj lingvoj.

Oni fari povus plenan liston de lingvoj — aŭ almenaŭ liston de lingvoj malmulte uzataj ekster la propra teritorio — ekz. ĉiuj, sveda, flandra, norvega, hungara, afrikana, ktp. kaj eble eĉ pola, hebrea, egipta kaj aliaj povus esti en la listo, kaj oni trovus ke Esperanto havas super ĉiu el ili avantaĝon. (flandra lingvo ankoraŭ estas pli valoro ol Esperanto, ĉar oni komprenas ĝin facile kiam oni scipovas la germanan lingvon kaj tiam tio la flandra lingvo estas nederlanda,

tion saĝe la aŭtoro ne scias. N. d. l. R. de FK.) Pensu pri la Litovo kiu scipovas, la litovan kaj Esperanton; ĉu li trovos personon kiu povas paroli al li en la litova lingvo pli frue ol Esperantiston? Ne, esceptante hazardon.

Do la valoro de Esperanto en fremda lando estas ie inter la valoroj de la grandaj lingvoj kaj la valoroj de la malgranda, kaj ĝi egalas el kelkaj aliaj lingvoj. Se listo de lingvoj estus farata, kun poentoj apud ĉiu lingvo por montri ĝian eksterhejman valoron, eble oni povus same juĝi pri la valoro de Esperanto kaj doni al ĝi poentojn.

Sed povas esti ke Esperanto valoras pli ol du aŭ tri aŭ eĉ dek el la malgrandaj lingvoj kune. Ekzemple, la kroata, araba, latva kaj estona lingvoj ĉiuj kune valoras malpli ol Esperanto en multaj landoj.

TAMEN! Klarigante ĉi tiun komparon per varbato, ne forgesu emfazi, ke Esperanto estas organizita tiamaniere, ke ĝia valoro pli ol duobliĝas.

Alia mezurilo povas provizi la radia konkurso de la Itala Radio. Pasintjare per la angla lingvo partoprenis nur 63 personoj, dum per Esperanto partoprenis 101. Sed ĉar verŝajne pli ol 50 % de la konkursintoj per la angla lingvo loĝas en Anglujo, tio lasas proksimume 30 anglolingvanojn partoprenintojn en la cetero de la mondo. (tiuj ĉi kiuj la partoprenintaro de tiu konkurso per Esperanto estis pli granda ol la partoprenintaro per la ceteraj lingvoj kune. (N. d. l. R. de FK).

Sed ni memoru ke la plej bona maniero pligrandigi la valoron de Esperanto estas **PLI-GRANDIGI LA NOMBRON DA UZANTOJ.** (Pardonu min, kara leganto, kiam vi lastfoje varbis novan Esperantiston? Ne atendu tro longe, mi petas.

Vilĉjo Verda (el Herald).

VOOR UWE

**Parquetvloeren, Linoleums,
Meubelen en Marmers**
VRAAGT DE ALOMGEKENDE
BOENWAS GLIMO

Firma Corstiaens - Neefs
St-Antoniusstraat, 12-14, Antwerpen

Lingva Komitato -- Akademio

La Akademio entreprenas la starigon de listo de la difinoj de la vortelementoj de Esperanto. La procedo estas jena: unua listo de 100 vortelementoj el la « Universala Vortaro » de Dr Zamenhof kaj el ĝiaj ses « Oficialaj aldonoj », kiun kummetis la prezidanto de la Akademio, Ir. J. Isbrücker, post interkonsilio kun Sro B. Bailey, direktoro de la Sekcio por la Komuna Vortaro, estas sendita kiel « publika propono » al ĉiuj Esperanto-gazetoj, kun la peto represi ĝin. La prezidanto invitas ĉiujn Esperantistojn sendi al li siajn rimarkojn, korektojn, kritikojn, proponojn ktp. pri la apartaj difinoj de la listo. Oni povas proponi korektojn, modifojn de la difinoj, por igi ilin pli klaraj, aldonajn signifojn ktp. Oni speciale petas la helpon de fakuloj, precipe de botanikistoj kaj zoologiistoj, por kritiki la latinajn nomojn, kiujn oni aldonis al la nomoj de plantoj kaj bestoj por difini ilin tute precize.

Post la pristudo de la envenintaj rimarkoj la prezidanto pretigos novan liston, kiun ricevos nur la Akademianoj. Ili voĉdonos pri ĉiu difino aparte. Poste la listo de la akceptitaj difinoj estos submetata al la Lingva Komitato por difinitiva aprobo. (laŭ la oficiala sciigo de la Akademio, *kiun ni ne ricevis*).

Ni ne represas la tutan liston de vortoj, ĉar tio postulus tro multe da loko de nia organo, sed ni represas tiujn vortojn, por kiuj oni petas la helpon de fakuloj, kiel supre dirite, kaj ankaŭ tiujn vortojn pri kiuj ni havas rimarkon. Ni opinias utila por nia legantaro, fari tiujn rimarkojn en nia revuo.

El la unua listo:

2 *Abato* = estro de monaĥejo.

Rimarko: Ne ĉiu monaĥejestro estas abato. Abato estas estro kiu, per speciala beno de Episkopo, ricevas rajton al la episkopaj dignecsignoj: mitro, turbbastono, kruco kaj ringo, kaj rajtas fari kelkfoje pontifikan Diservon. Nur kelkaj malnovaj ordenoj posedas abatojn, kiel Norbertanoj, Benediktanoj, Trapistoj, Bernardanoj. Oni do aldonu al la difino: kiu havas la episkopajn dignecajn signojn.

4 *Abelo* = insekto el la subklaso de himenopteroj, kiu produktas mielon. (lat. Apis)

5 *Abio* = arbo el la familio de koniferoj.

13 *Abrikoto* = frukto de arbo el la familio de rozacoj (*Prunus Armeniaca*).

16 *Absinto* = 1) forta, verda likvoro, preparita el la samnoma vegetaĵoj; 2) aroma vegetaĵo el la familio de kompozitoj (*Artemisia Absinthium*).

23 *Apero* = arbo el la familio de aceracoj (*Acer*).

27 *-ad'* = 1) sufikso, esprimanta agon aŭ staton, kiam ĝi sekvas neverban radikon; 2) sufikso, esprimanta daŭran aŭ ripetatan agon aŭ staton, kiam ĝi sekvas verban radikon.

Rim. — Tiu defino estas nek klara nek ĝusta, ĉar *ad'* ĉiam sekvas verban radikon. Oni preferu diri: sufikso, esprimanta agon aŭ staton, kiam ĝi formas kun la radiko substantivon aŭ adjektivon; sufikso, esprimanta daŭran aŭ ripetatan agon aŭ staton, kiam ĝi formas kun la radiko verban formon.

32 *Adjektivo* = vorto, aldonata al substantivo por esprimi kvaliton.

Rim. — Oni preferu diri: aldonebla anst. aldonata.

41 *Adori* = 1) respekti kaj honori kiel Dion; 2) = amegi.

Rim. — Oni aldonu al 2): *figure*: ĉar verasence oni povas nur adori Dion aŭ ion kion oni opinias Dio, kiel idolon.

59 *Aglo* = rabobirdo el la familio de falkoidoj (*Aquila*).

66 *Aĵo* = vegetaĵo el la familio de liliacoj, uzata kiel spicaĵo. (*Allium sativum*).

71 *Akaro* = parazita besto el la klaso de de araknoidoj (*Acarus*).

75 *Aksesora* = neĉefa, flanka.

Rim. — Aldonu: apartenanta al.

77 *Akcipitro* = rabobirdo el la familio de falkoidoj (*Astur palumbarius*).

85 *Akrido* = insekto el la subklaso de oropteroj, detruanta la grenojn (*Acridium, Pachytylus*).

95 *Alaŭdo* = kantobirdo el la familio de kanirostraj (*Alauda*).

96 *Alceno* = birdo el la familio de alcidoj (*Alcedo*).

98 *Alko* = speco de norda cervo kun larĝaj, plataj kornoj. (*Cervus alces*).

100 *Almozo* = mondonaco al malriĉulo, kiu petas por tio.

Rim. — Se la malriĉulo *ne petas por tio*, ĉu tiam la mondonaco ne estas almozo?

POR PURA LINGVA EVOLUO

La Esperanta literaturo progresas. Ĉiujare aperas novaj verkoj, originalaj kaj tradukitaj. Kaj dume la literatura lingvo evoluas. Talentaj aŭtoroj kaj tradukantoj klopodas pliriĉigi la lingvon per rimarkindaj formoj, interesaj esprimoj, ĉerpitaj el fontoj naciaj, tipe Esperantaj kaj trafe logikaj dirmanieroj.

Nia ĝojo pri tio estus tamen pli granda kaj plena, se en la amason da jam ekzistantaj Esperantaj libroj ne enŝteligus de temp' al tempo verkoj, kies lingva kvalito, stile kaj gramatike, estas nepre kondamninda. Evidente la tro laŭdata «facileco» de Esperanto tentas kelke da skribemaj kaj nepre nekompetentaj esperantistoj siamaniere plivastigi la literaturon. Sed plivastigo kaj evoluigo estas faktoj ne ĉiam egalaj. Al la Esperanta afero unu netaŭga libro povas diversmaniere kaŭzi pli multe da malbono, ol el cento da taŭgaj verkoj kaŭzas da bono. La netaŭga libro miskreditigas Esperanton ĉe la publiko, kondukas ankoraŭ studentojn esperantistojn sur vojon lingve eraran, kaj multe malhelpas la veran evoluon de la literatura lingvo.

Precipe en la lastaj jaroj la nombro da fuŝverkoj grandigis timige. Ni devas konstati, ke kelkaj aŭtoroj kaj tradukemuloj en siaj plumproduktoj tiom malproksimiĝis de la Zamenhofa stilo, ke la legantoj preskaŭ forgesas la fonton de nia literatura lingvo, pro kio reveno al pura Esperanto fariĝis postulo jam urĝa.

Krom tio la recenzoj en la Esperanta gazeto pri nove aperintaj verkoj montriĝis ne senescepte fidindaj. Unue, plurajn recenzojn redaktas homoj, same nekompetentaj kiel pluraj libroverkintoj; due, komercaj intereso ludas en tio jam tro gravan rolon.

Pro ĉio ĉi fariĝis necese, ke la esperantistoj, dezirantaj bari la vojon al plua fuŝado de la lingvo, mem okupu sin pri tiu ĉi afero. Konscia pri tiu neceso, F. L. E. en sia laste okazinta kongreso decidis fondi komitataton, kies tasko estu pristudi tiun ĉi daŭre kreskantan malbonon kaj ellabori rimedojn por kontraŭagi ĝin.

Tiu ĉi komitato, konsistanta el k-doj Buis, Degenkamp, Faulhaber kaj Makkinje, jam komencis funkcii. Ĝi klopodis ellabori pro-

gramon, laŭ kiu oni povas agi bonefike. Sed ĉi tiu grava laboro estas tasko ne ekskluzive de F. L. E. Por atingi nian celon ni nepre bezonas kunlaboron de organizaĵoj kaj privataj personoj ekster F. L. E. kaj precipe internacie. Kvankam do ne havante jam fiksitajn laborprogramon, ni jam alvokas ĉiujn organizaĵojn, instituciojn, eldonistojn, redaktorojn, verkistojn kaj aliajn personojn, ludantajn en nia movado tian rolon, en kia ili kapablas helpi al realigo de nia celo, ke ili informu nin pri siaj konsento kaj preteco kunlabori. Ni fidus, ke multaj influaj esperantistoj konsentos pri nia plano, por ke ni komune povu tiom pli radikale ekstermi la malbonon enŝteligitan en nia literaturo, barante la vojon al plua fuŝado de la lingvo kaj plene malfermante la vojon al vera, internacia evoluo de Esperanto, sur bazoj logika kaj Zamenhofa.

Dum la korespondado pri la labormetodoj la komitato ne restos senage atendanta. Ĝi decidis atenti la recenzojn pri nove aperintaj libroj, se eble mem legi tiujn librojn kaj, en okazo de malprave favora recenzo, publikigi sian opinion pri la verko koncernata kaj ĝia erariga recenzo, por averti la legemajn esperantistojn kontraŭ tiaj eldonnaĵoj.

Ni esperas, ke sekve de tiaj avertoj ne nur la legantoj fariĝos pli elektemaj, sed precipe la eldonistoj fariĝos pli kritikaj kaj la nekompetentaj tradukemuloj kaj lingvofuŝantoj ne havos plu tiom vastan eblon «regali» la esperantistaron per legaĵo lingve maltaŭga.

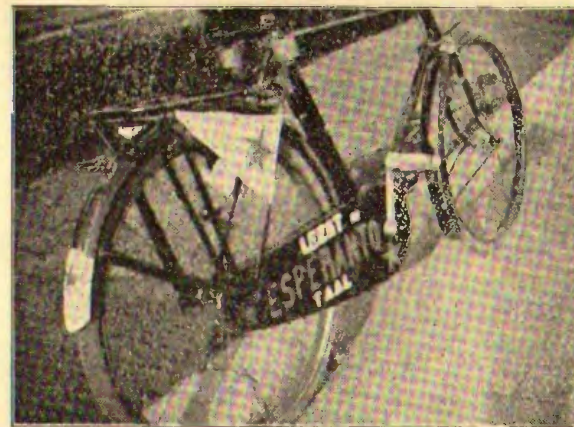
Ĉiu, kiu deziras, ke Esperanto evoluu logike kaj internacie, konsciu, ke ĉiu fuŝverko estas malhelpo kontraŭ tiu evoluo. Li ne rezignaci en la malbono, minacanta la lingvon, sed streĉu siajn fortojn por ekstermi la malbonon.

Literatura Komitato,
Adreso: G. J. Degenkamp,
Rietstraat 40, Utrecht.

Tiu ĉi informon ni ricevis de F. L. E. (Federacio de Laboristoj Esperantistaj) la socialista Esperantofederacio en la regiono de nederlanda lingvo.

Kontraŭbatali la fuŝverkojn vere necese estas, sed konsilinde estas ke tia komitato konsistu el LK-anoj aŭ almenaŭ el anoj kiuj laboras sub gvidado de la LK kaj Akademio, ĉar tiuj havas la taskon zorgi «por pura

lingva evoluo». Krom tio tia komitato ne konsistu el anoj de unu partio aŭ unuiĝo, ĉar tiam ekvenas alia danĝero anstataŭ la komerca intereso, nome la partia intereso. De nia flanko ni subtenas la proponon ĉiam laŭeble averti pri fuŝlingvo kaj neniam favore recenzi malindajn verkojn pro komerca intereso.
C. v H. s.

La propagandilo de nia fervora delegito
P. D. F. en Loveno. Vidu FK n-ran 3.

Goedkoope en gezonde Wereldliteratuur

Een reeks van 8 prachtboeken
300 bladz., voor 80 fr. slechts!

Reeks 1935: werken van Lagerlöf, Kipling, Undset, enz.
Reeks 1936: Heidenstamm, Jarnfelt, enz.
Reeks 1937: Lie, Muns, Gijsen, Gogol, enz.

REEKS 1938: 80 FR. VOOR 8 BOEKEN.

1. Twaalf Stoelen	E. Katejew en Ilya Ilf
2. De Doode Waterval	Per Hallstrom
3. Valerius de Saedeleer	A. De Ridder
4. Gazi Hazenpeper	Jeno Terzansky
5. Het Huis in 't Heilig Bloed	Moretti
6. De Verzegelde Engel	Lesskow
7. Droogte	Van den Heever
8. Een Spook op Zolder	M. Mathys

REEKS 1938: NOG BESCHIKBAAR AAN 7 FR.

1. Rietvelde	Dr Van Driessche
2. Ommegang	Lode Bakelmans
3. De Kroniek van 't Grieshuus	Storm Theodoor
- PRIJZEN GELDEN VOOR BINNENLAND

Vraagt uitgebreide prospectus en bestel bij
L. CALLOENS. Ereembodegemstr. 29, Aalst

MALLONGAJ INFORMOJ

ENGELAND. — Met het oog op het aanstaande Universala Kongreso te Londen, worden in het grootwarenhuis Selfridze (5000 bedienden) Esperantokursussen gegeven aan leden van het personeel. Ook de spijshuizen compagnie « Lyons » richtte een E-kursus in voor het personeel. Deze kursussen worden gegeven gedurende de gewone werkuren.

De « International Friendship League » (internationale vriendschaps-bond) die in 1931 in Engeland werd gesticht, en tot doel heeft vriendschap te stichten tusschen de jeugd van verschillende landen, vooral door het organiseren van vacantiëkolonies, nam op zijn jaarvergadering dit besluit aan: dat deze conferentie de verschillende nationale sekties moet uitnodigen om de kwestie te bestudeeren betreffende het aannemen van Esperanto als voertaal op de internationale samenkomsten van den bond. Slechts 7 van de 160 afgevaardigden stemden tegen. (Heroldo).

ITALIE. — In het hoofdstation van Turijn stelde men een Esperantotolk aan ten dienste van de vreemdelingen. Zijn loket wordt aangeduid door een bordje met: « Esperanto-interpretisto » (Fl. E.)

BELGIE. — De minister van P. T. T. gaf toelating aan de postbedienden tot het dragen van het Esperanto-insigne gedurende de diensturen.

BULGARIJE. — Twee groote dagbladen stellen elke week een bladzijde ter beschikking van de Bulgaarsche Esperantisten. Het zijn Nova Kambana en Zarja. Dat heeft een

nieuwe opleving van de Esperantobeweging in Bulgarije tengevolge gehad. (Esperanto).

NEDERLAND. — « Maro-film » in Deventer dat filmen produceert over landbouw en veeteelt, voegde in zijn laatste film « Ora et Labora », aan het Nederlandsch ook Esperantoe toe. (Heroldo).

De diocesane mannelijke jeugdbeweging in het bisdom Haarlem, DE KRUISVAART, heeft onder de vele vaardigheden waarvoor haar jongens zich kunnen bekwalamen, ook officieel Esperanto opgenomen. De Kruisvaartleiding heeft Nederlanda Katoliko verzocht de eischen samen te stellen waaraan de jongens moeten voldoen om het insigne te mogen dragen.

JOEGO-SLAVIE. — Dank aan een goed georganiseerde propaganda gedurende één week slechts, lieten 700 personen zich inschrijven in 13 Esperantokursussen.

AMERIKA. — De « New History Society » in New-York richtte een wedstrijd in, waarvan de deelnemers o.a. moesten beantwoorden, of zij het onderricht van een tweede taal op de scholen goedkeurden, en zoo ja, of dat dan Esperanto of een nationale taal zou zijn. Van de 3208 personen die er aan deelnamen stemden 1108 voor Esperanto en slechts 842 voor het Engelsch, terwijl ongeveer 100 stemden voor andere talen. (Heroldo).

MAROKKO. — De Kamer van Koophandel in Port-Luautey stelde een zaal ter beschikking van een Esperantokursus en gaf tevens premies voor de beste kursisten. De zaal bleek echter te klein wegens het onverwacht groot getal deelnemers.

DENEMARKEN. — In de internationale hoogeschool te Helsingor zullen deze zomer

opnieuw Esperantokursussen worden gehouden. Van 16 tot 24 Juli hebben de volgende kursussen plaats gehad: Elementa Ĉselmetoda kurso; Daŭriga kurso, Perfektiga kurso en een Seminaria kurso. Van 15 tot 25 Augustus wordt er een internationale vacantie gehouden waaronder gekende personen van verschillende nationaliteiten voordrachten zullen houden over E-literatuur, geschiedenis enz.

BRAZILIE. — In Bahia werd aan een straat de naam Esperanto gegeven.

POLEN en FRANKRIJK. — Te Zamosc en drachten te geven in Esperanto met licht te Marseille ontving een straat de naam van Dr. Zamenhof. Het getal Esperanto- en Zamenhofstraten groeit gestadig aan. Het zijn monumenten die getuigen van de waardering die de verschillende stadsbesturen voor de Esperantobeweging hebben.

SPANJE (KATALONIE). — Reeds op verscheidene scholen werd E ingevoerd. De laatste tijd werd onder toezicht van de propaganda-commissie van de Katalaansche regering een comiteit gesticht dat ijvert voor de verplichte invoering in alle scholen.

NEDERLANDSCH TAALGEBIED. — In Rijs-Nederland en Vlaanderen bestaan op het oogenblik een tiental Esperanto-organisaties met een gezamenlijk ledenaantal van 10 — 11 duizend.

Ter verduidelijking

In ons omschrijven van Mei werd medege-deeld dat de uitgave van Flandra Katoliko werd uitgesteld « om moeilijkheden met onze vorige drukker ».

Om misverstand te vermijden verklaren we hier dat die moeilijkheden, die zich reeds lang hadden doen gevoelen in het onregelmatig verschijnen van ons maandblad, niet van PERSOONLIJKE maar van TECHNISCHE aard waren en er tusschen ons en de drukkerij Braekevelt de beste verstandhouding heescht. Tevens kunnen we niet nalaten onzen ijverigen delegito onzen dank te belagen voor het schoon verzorgd werk dat bij de eerste jaren van het bestaan van F. K. geleverd heeft.

C. van Hoogstraten.

VRAAGT EN LEERT

No 18. A. T. en H. — En mia preĝlibro mi renkontas ĉie la esprimon: « Jezuo, mia Sinjoro », ktp. Ĉu Sinjoro estas konforma al la signifo de la latina « Dominus », al la nederlanda « Heer », al la franca « Seigneur » kaj al la angla « Lord »? Mi ne kredas tion. En la nederlanda lingvo oni ne diras aŭ preĝas: « Mijnheer Jezus » kaj en la angla ne « Mr Jezus ». Do, ĉu ni ne prefere uzu la belan Esperantan nomajon « Jezuo, mia E-stro » kaj « Estra Jezuo »? Kiel estu, al mi ŝajnas la esprimo « Sinjoro Jezuo » ege ridinda.

Antw. — Beginnen we met te bevestigen dat Sinjoro gelijk is aan het Latijnsche « Dominus » het Nederlandsche « Heer », het Fransche « Seigneur » en het Engelsche « Lord ». Zoek b.v. in het woordenboek van van Straaten het woord « meester » op en U vindt daar: = mastro, sinjoro. In het Nederlandsch zegt men inderdaad niet: mijnheer Jezus en in het Fransch niet monsieur Jésus. Maar men zegt wel « Mijn Heer (en mijn God) ». Wat beteekent « mijnheer » echter anders dan « mijn Heer » en is « monsieur » niet ontstaan uit « mon Seigneur »? « Mijn Heer » en « mon Seigneur » waren vroeger beleefdheidsvormen. Men sprak de menschen aan alsof ze onze Heer, onze meester waren, zooals we ook nu nog doen wanneer we onder een brief zetten: uw dienstwillige dienaar. Door het veel (overdreven?) gebruik is « mijn Heer » en « mon Seigneur » als het ware één woord geworden, met een verzwakte beteekenis: mijnheer, monsieur. Daar het Esperanto gemaakt is in een tijd dat het woord « mijn » van mijnheer en « mon » van monsieur niet meer de beteekenis hebben van een bezittel. vnw. en vooral daar het aanspreken met een bezittel. vnw. niet internationaal in gebruik is, heeft men dat in Esperanto heel logisch weggelaten. Dat U het belachelijk vindt tot Kristus te zeggen « Sinjoro » komt dus omdat U de woorden « mijnheer » enz. niet begrijpt en de oorspronkelijke zin er van uit het oog verliest. In het Duitsch, Italiaansch, Spaansch Portugeesch en waarschijnlijk in bijna alle

.. Rookt ..

JAMAYCA

DE FYNSTE DER SIGAREN

Rijke keus in cigarillos

Sigarenfabrieken JAMAICA, Arendonk

(oni korespondas en Esperanto)

ESPERANTISTOJ!

Ĉiam konsultu por viaj vojaĝoj

«Ultra Montes»

La plej belaj vojaĝoj je la plej avantaĝaj kondiĉoj.

Ultra Montes, a. s. Antverpeno: 46
Korte Nieuwstr. Tel. 276.51 & 303.50.

Bruselo: Nieuwstr. 167. Tel. 17.53.44

andere talen doet men juist als in het Esperanto, men zegt b.v. Herr Pfarrer en niet mein Herr Pfarrer (mijnheer Pastoor), maar ook Herr Jesus, evenzoo in het Italiaansch enz. en men vindt dat heelemaal niet belachelijk. Ook in het Latijn vertaalt men «mijnheer» door «Dominus» en spreekt tot Kristus met «Domine». Nu zult U misschien zeggen: goed, maar men zou toch voor Kristus niet hetzelfde woord moeten gebruiken als men voor gewone menschen gebruikt. Dat kan men gerust doen, want al bezigt men hetzelfde woord, men voelt toch dat het in het gebed tot Kristus een verhevener beteekenis heeft. Wat uw voorstel betreft om te zeggen: Jezuo, mia Estro, vraag ik: waarom dan niet liever zeggen: Magistro, Majstro of Mastro (= estro). De Apostelen zeiden ook Magister.

N. B. — We vernemen altijd gaarne van onze «vragers» of ze tevreden zijn met het gegeven antwoord en zijn bereid desgewenscht verdere uitleg te geven.

Blankulo.

SEN PAGE!

vi ricevos senpage je la valoro de 15 fr. *bonaĵn poŝmarkojn* de 15 diversaj landoj (laŭ la plej lasta katalogo de Yvert) se vi abonas la

REVUO INTERNACIA

de poŝmarkinterŝanĝo kaj Turismo

Ĝi aperas 8-foje ĉiujare, 20 - 30-paĝa, riĉe ilustrita, kaj donas regule kaj artojn suplementojn kaj pm-donacojn, kaj kronikon kompletan de la novaj eldonaĵoj, kaj la liston de la membroj.

ĈIU ABONANTO RAJTAS 5 IN TERSANĜANONCOJN SENPAGAJN.

Abonprezo: 15 frankaj belgaj,

pagotaj per poŝmandato aŭ banko al
JOS. PHILIPPEN,
Botermarkt 10, DIEST.

Parolas la Publika

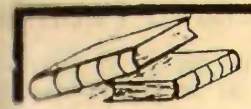
Sajnas ke I. E. L. reprenas la hontindan praktikon, devenantan de la Interkonseĝo de Kolonjo, kiu devigas la flandrojn ricevi la bapton de Belga Ligo Esperantista (kostoj 35 fr.!!) por esti envicigataj kiel indaj Esperantistoj en la internacia movado.

Nu, tiam mi preferas esti membro de FUKKE, sekcio de internacia movado (IKUE) kiu oficiale rekonas ke en nia lando estas du malsamlingvaj popoloj, unuflanke la flandroj, memstaraj en kulturmovado, kaj aliflanke la francparolantaj valonoj. COLO.

Prof. Prelaat Dambrauskas (Dombrowski) †

Op 77 jarigen leeftijd stierf te Kaunas de Hooogerwaarde Heer A. Dambrauskas. Hij was Esperantist vanaf 1887 en de voornaamste pionier van de E-beweging in Lithauen. Hij korrespondeerde met Dr. Zamenhof over het Homaranismo, dat hij samen met De Beaufront bestreed, daar zij zeer juist daarin een mystiek zagen onverenigbaar met de Kristelijke leer, want volgens Dr. Zamenhof moest het Homaranismo de weg banen naar een *neutrale* godsdienst waarin alle bestaande godsdiensten zouden samenvloeien. Hiern ligt dus de ongerijmdheid dat alle godsdiensten even goed zijn en met elkander kunnen samenwerken, mits allen wat toegeven. Prelaat Dombrowski schreef het eerste leerboek voor Lithauen, alsmede een theologisch werk: «Malgrandaj pensoj pri grandaj demandoj» (216 pag.) en twee wetenschappelijke werkes betreffende de wiskunde, eveneens oorspronkelijk in Esperanto. Hij was ook Esperantodichter en gaf een bundel uit getiteld: Versajareto.

Prelaat Dombrowski was niet alleen een groot Esperantist, maar een van de grootste mannen van Lithauen. Hij was eereprofessor van de Vytautas de Groote-Universiteit, doctor honoris causa van Theologische, Philosophische, Humanitaire en Natuur en Wiskundige faculteiten, gewoon professor van Theologie en Filosofie, voorzitter van de Lithausche katholieke akademie van wetenschappen, voorzitter van de katholieke uitgeversmaatschappij en redakteur van verschillende bladen. Hij stelde al zijn talenten in dienst van zijn volk en van heel de menschheid. Moge hij nu van God de belooning voor zijn zwoegen reeds ontvangen hebben.

APERIS:

KANTARO KATOLIKA.

31 kantoj kun muziknotoj, belaj papero kaj kovrilo, eldono de N. K. prezo: 4 fr.

Ni ofte ricevis «tekstaron» de kantoj sed malofte kiel tiu ĉi kun *muziknotoj*, ebliganta ellerni novajn kantojn, taŭgajn tradukojn de konataj himnoj, i. a. kristnaskaj kantoj; Pange lingua kaj aliaj katolikaj melodioj, aliflanke popolkantoj kiel Lorelejo, Abio vi, Rozeto en herbejo ktp. La prezo estas ridinde malalta; do neniu kat. Esperantisto malhavu tiun kantaron. L. C.

BAPTO ĈE SAVICA de Dr. Fr. Presern, trad. de Damjan Vahen, ilustrita de Tone Kralj. Luksa eldono 32 paĝoj, prezo 12 fr. Por amatoroj de poeziaĵo drameca, katolik-tendenca, tiu libreto oferas certe kelkajn belajn paĝojn, kvankam la traduko kelkfoje strange impresas, ekzemple oni kvarfoje parolas pri «amo ĝis iu» anstataŭ «amo al iu». Estas kvazaŭ flandro tradukis: *liefde tot iemand*. Ankaŭ la vortordo estas tro libera kaj ofte faras la tekston enigmo.

KIAL MI FARIĜIS PLUGISTO? de Yosikatu Sibata, trad. de Kinsyoo Siraki. Belaj papero kaj koverto. 76 paĝoj. Prezo neindikata.

Rakonto de ĵurnalisto, kiu fariĝis plugisto (kampano) pro tede kaj abomeno de la vivo kaj de la moderna civilizo sub la devizo: «returne al la naturo». Akuala temo ankaŭ por niaj regionoj. La aŭtoro intime, arte, talente, rakontas al siaj plugiloj siajn motivojn, travivaĵojn, emociojn. La tuta libreto estas kvazaŭ flustra, mistera rakonto de amiko, kiu iom de sia por ni (Eŭropanoj) ekzotika, japana animo malkovras. L. C.

ILUSTRITA LERNOLIBRO DE ESPERANTO, por praktika komenca kurso, de Delfi Dalmau L. K. 30 paĝoj. Prezo 1 angla ŝilingo. Adreso: Apart. 5081, Barcelona.

JARLIBRO DE I. E. L. 1938. La jarlibro de la Internacia Esperanto-Ligo estas vere valora libro, 350 paĝa, sur bona papero kaj bele presita. Ĝia enhavo estas tre riĉa. Ni citu nur: Statuto de I. E. L. kaj diversaj

organizaj informoj; raportoj de la Esperantomovado el la diversaj landoj; interesa parto «Ĝisnunaj sukcesoj»; listo (kompreneble malkompleta) de la lernejoj kie oni instruas Esperanton; listo de firmoj, hoteloj ktp. kiuj uzas Esperanton; raporto de la jubilea kongreso en Varsovio; listo de la delegitoj de IEL.

La jarlibro ne estas aĉetebla sed nur ricevebla de la individuaj membroj de I. E. L.

LINGVAJ RESPONDOJ. — Plena Kolekto de Dro L. L. Zamenhof kun Letero pri la deveno de Esperanto.

Volumo in 8°, ordinara papero, simpla verda koverto, 94 paĝoj. Prezo: 7.50 fr.

Tiel ofte ni aŭdas atakojn de nespertuloj, kelkfoje ankaŭ de kompetentaj personoj kontraŭ la klarigoj aŭ vortelektoj de Dro Zamenhof. Li mem en sia humila sed preciza maniero respondis en diversaj revuoj, leteroj aŭ paroladoj, al tiuj riproĉoj, kaj ĉiam ni devas diri «li pravas».

Kial Zamenhof elektis la «malbelan» KAJ? Ĉu mi estas okupita aŭ okupata? Ĉu mi rajtas uzi: onin (akuzativo)?, tiela, da aŭ de, siatemp, Belgujo aŭ Belgio, jam ne aŭ ne plu, multaj aŭ multe da? Jen kelkaj demandoj al kiuj Dro Zamenhof donis klaran respondon. La libro «Lingvaj Respondoj» estas deviga legado por ĉiu taŭga esperantisto.

La nuna prezo igas ĝin akirebla por ĉiuj. Colo.

PROVERBARO ESPERANTA

laŭ la verko *Frazeologio rusa-pola-franca-germana* de M. F. Zamenhof. Aranĝis Dro L. L. Zamenhof.

Volumo in 8°, 82 paĝa, ordinara papero, simpla verda koverto, 1232 proverboj. Prezo: 7.50 fr.

Ni atentigas niajn ĵunajn esperantistojn ankaŭ la spertajn, mi mem miris dum la rea legado pri nekonataĵoj, ke jen estas fonto por ricigi nian lingvon, nian stilon, nian esprimkapablecon, ĉar ekzemple ni flandroj ne povas diri: «meti la ludon en marŝo», het spel in gang zetten. Neniu eksterlandano komprenus. Sed ni povas diri: la proverbaro tutmonde konata zorgis por tio: 1195. La afero ne brulas. = ne urĝegas, 9. Li estas kompetenta kiel besto pri arĝento. Lijk 'n

koe van safraan eten. 58. Esti sub la ŝuo, pantoffelheld.

Strange aspektoj esprimoj kiel: « 10. Kiu rabi eliras, ofte nuda revenas. 45. Kalkuli muŝojn, provi ion neeblan. 632. Veturi sur sia paro da kruoj, op eigen pooten staan. Kelkfoje ni ne tuj komprenas esprimon, sed tiam per dua aŭ tria samsenca esprimo, la genia aŭtoro de Esperanto, ebligis al ni ĝisfundan komprenon de la signifo.

Pro sia ritma aranĝo, pro la specialaj folkloraj esprimoj, pro la ofte humoraj eldiroj, tiu libreto vere plaĉas al niaj legantoj kaj streĉas ilian atenton tiel bone kiel la aventurista romano « Kaptitaj en Nubio » aŭ la Epizodoj el Verda Koro.

Neniu lerta aŭ lertema esperantisto povas malhavi tiun Proverbaron. La favora nuntempa prezo estas alia kialo por akiri ĝin tuj. « La afero brulas » diras nia Vendestro.

Colo.

Ĉiuj tiuj ĉi libroj estas haveblaj ĉe nia Vendostituo E. Segerlaan 14, Wilrijk.

UITGAVEN 1937 « DIE POORTE ». Prijs per boek: 10 fr. in de reeks van 8 genomen, afzonderlijk: 16 fr.

N° 7. MIRGOROD van Nic. Gogol.

Onnodig U de schrijfwijze van Gogol voor te stellen. Ze is onnavolgbaar van tintelende humor en brengt ons hier het kleinsteedsche gedoe van Iwan Iwanowitsj en Iwan Nikiforowitsj in hun onbluschbare ruzie. Fijne literatuur. We vinden hierin ook « Het Portret » een stuk dat voor ons, Esperantisten, reeds genoten werd in de Esp. vertaling van Fischer. Ook hier is de vertaling uitstekend. Keurige uitgave. 206 bladzijden.

N° 8 SOMER van C. M. Van den Heever.

Nu eens een meesterwerk der jongere Zuid-Afrikaansche letterkunde; en wij, Vlamingen, kunnen volop de meesterlijke wijze genieten waarop die Zomer in de natuur en in het jonge meisjeshart van Linda beschreven wordt. Ook de gemoedelijkheid van die Zuid-Afrikaansche boeren doet zoo echt Vlaamsch aan, dat we denken een boek uit eigen volk gesproten, te lezen.

Prachtige omslag, 164 bladzijden.

Bestellen bij L. Calloens, Aalst Postcheck, 209034.

LA LOVENA KRUCO. Fine de Marto fondiĝis nia sekcio en Loveno kaj de tiam kunvenas ĉiusemajne en la ejo de la Sociale Werken, Vaartstraat. La kunvenoj agrable kaj rapide pasigas per organizaj aferoj kaj lernigaj okupoj je ĉies interesiĝo; post pri-trakto de lingvaj kaj gramatikaj temoj, legado kaj diktajekzercoj, komunikoj pri la movado kaj pri la radioelsendoj. Laboremaj aninoj eĉ pripensis la bonan sezonon kaj serio fabrikis bicikloflaĝetojn.

GELA ESPERANTO-GRUPO. Nia fervora grupo en Geel la 26an de Junio festis sian unujaran ekziston. Okaze de tio oni aranĝis grandan interesan Esperantotagon, kiu bone sukcesis. Ni bedaŭras ne povi publikigi la raporton de tiu tago, ĉar ni ĝis nun neion ricevis. Ĉiukaze ni esperas ke tiu Esperantotago estos la komenco de multaj tiaj kunventagoj.

SKELDA INSTRUISTO GRUPO. La 26an de Aprilo kunvenis en Syndikaat, la gelnantoj de la E-kurso, gvidita de nia Prezidanto, por fondi grupon. Sro Van Deun provizore prezidis. Li klarigis la celon, kialon kaj neceson de la fondiĝo de grupo post la kurso. Fakte tiu enkonduko ne estis necesa, ĉar ĉiuj volas daŭrigi la agrablan E-vivon kiun ili spertis jam dum la kurso.

La komencpunkto de la kunveno estis: elekto de la estraro. Estis elektita: Prezidanto: Sro Joz. Goethaert. Vicprezidanto: Sro Joz. Thijsen. Sekretariino: F-ino M. De Rop. Helpsekretario: S-ro J. Prims. Kasistino: F-ino M. Van Nieuwenborgh.

Bonvena vorto al la nova estraro, gratuloj kaj aplaŭdoj de la ĉeestantoj.

La prezidanto nome de la estraro dankas la geamikojn pro la fido kiun ili montris, promesis fari sian eblan kaj faras alvokon por ke per amika kunlaborado la grupo havu ĉiam agrablajn kaj amuzajn vesperojn.

Grava punkto nun estas la elekto de nomo aŭ titolo. Post komparado kaj priparolado oni baptis la novan grupon sub la nomo:

SKELDA INSTRUISTA KLUBO. (S. J. K.) La grupo samtempe aliĝis al F. U. K. E. kiel katolikaj Esperantistoj kaj al K. O. G. (kath. onderwijzers gilde) kiel katolikaj instruistoj. En la grupo ĉiuj katolikoj ankaŭ ne-instruistoj estos akceptataj. Oni poste fiksos la kunventagon kaj labormetodon kiu konsistos el 1) Instrua parto: Lingva ekzercado, konversacio, invito de paroladisto, traduko kaj laŭtleĝado.

2) Amuza parto: Kantado, diversspecaj ludoj, solvo de problemoj, humoraĵoj. Oni aranĝis konkurson inter la klubanoj kun premio; la konkurso postulis ke ĉiu provu formi la plej grandan nombron de vortoj per la radiko « san » kun prefiksoj kaj sufiksoj. La kunsido estis fermata per krucsigno kaj preĝeto.

GRAVA ALVOKO. Ni petas ĉiujn grupestrojn aliĝi al la sekretariejo, Turnhoutsche baan 277, Borgerhout, la nomon de la sekretario, la kunvenojn, tagojn kaj horon de la kunveno de sia grupo. Ni ankaŭ insiste petas ke ili ensendu ĉiun monatan raporton pri ila agado. Ni intencas malfermi novan rubrikon en Flandra Katoliko, nome pri la grupvivo de nia Unuĝo, decas do ke ĉiuj faru regule sian eblan por ke tiu rubriko iĝu vere interesa. La raporton por F. K. oni mem povas redakti sed oni atentu ke ĝi estu ne tro longa kaj tamen plena.

BONDEZIROJN. F. U. K. E. prezentas, en la nomo de ĉiuj siaj membroj, sincerajn bondezirojn al sia estiinta propagandisto en la seminario de Luik, pastro Vrancken, kiu la Jan de Julio estis konsekrate sacerdoto. Ni deziras al la nova sacerdoto fruktoplenan laboron sed ankaŭ esperas ke tiu laboro ne tute forprenos lin el la Esperantoagado.

POSTKARTOJ « ESPERO KATOLIKA ». Plaĉaj poŝtkartoj por propagandi kaj subteni nian belan ilustritan monatan internacian revuon « Espero Katolika » estas haveblaj ĉe FUKO (Verkoopinstituut aŭ Aalst) Por unu franko vi ricevos 5 poŝtkartojn. — Mendu tuj.

SUBTENO FUKO.

Por ke Flandra Katolika aperu sur 12 paĝoj, Maljuna Simio Fr. 10,—
Wie cacao-boonen kreeg en sigaren wil het gaarne bekennen, L. C. Fr. 10,—
Dankema lernanto de la antverpe-

na kurso; K. H. Fr. 10,—
Je honoro de la tiel nomata « judo »; J. V. D. Fr. 10,—
Gratulojn pro la trafa artikolo « Esperanto in plaats van Kristus » de nia ĉefredaktoro; J. G. Fr. 10,—
Preskaŭ unu belga. Eroj iĝas aroj. kursanino Fr. 4,95

Van ons Verkoopinstituut Verkoopfilialen.

De afgevaardigden van FUKO in elke gemeente van Vlaanderen kunnen, op hun verzoek, een verkoopfiliale inrichten, op voorwaarde een verklaring te ondertekenen die aan ieder belangstellende zal worden voorgelegd. Deze Filiaal zal zoo worden verstaan, dat de afgevaardigde van elk boek slechts één exemplaar in depôt krijgt. De verlangde boeken (met uitzondering van woordenboeken en verder alles wat de waarde van fr. 20,— per ex. te boven gaat), moeten door den afgevaardigde zelf worden opgegeven. De bedoeling is, dat hierdoor én verkoop én propaganda fel toenemen, indien natuurlijk de afgevaardigde van zijn vooropgestelde taak zijn werk maakt.

De filialist moet, aan de hand der op zijn verzoek gezonden boeken, hiervan zooveel exemplaren mogelijk trachten te verkoopen. Zij zijn verplicht het geld van het verkochte boek te innen en onmiddellijk op postcheckrekening Nr. 119482 van D. Mortelmans, 14 Egied Segerlaan, te Wilrijk, te storten, met opgave op den daartoe bestemden strook, van het te verzenden boek, samen met het adres van den bestemming. *De filialist gelieve ervan nota te nemen, dat er geene verzending van de bestelling zal plaats hebben vooraleer de betaling is geschied. Liefhebbers gelieven zich onmiddellijk op te geven aan D. Mortelmans.* Ieder filialist neme een postcheckrekening op eigen naam.

De volgende nieuwe boeken kunnen wij ten zeerste aanbevelen:

La ora Stuparo de Oppenheim geb. Fr. 29.
Vivo de Zamenhof, Privat, geb. Frs. 29,—
ingenaaid Fr. 19,—
La Tempo-Masino, Wells » Fr. 14,—
La princo kaj Betty, Wodehouse » Fr. 14,—

Murdo en Orienta Ekspreso, Christie »	Fr. 14,—
La Knaboj de Paŭlo Strato, Molnar »	Fr. 14,—
Dion Adori, BF. Maria Ver- nyj »	Fr. 13,—
La Tuta esperanto »	Fr. 24,—
De Spijker op den kop gesla- gen. »	Fr. 2,50
La Sunkrono, de Marie Koe- nen »	Fr. 13,—
Josef en Dotan, Vondel »	Fr. 13,50
Rembrandt la Magiisto, Mul- ler »	Fr. 32,50
Kantaro Katolika (m. noten) »	Fr. 4,—
Gr. Woordenboek V. Straa- ten gebonden Fr. 80,—	
Gr. Woordenboek v. Straa- Beknopt Woordenboek van Straaten »	Fr. 40,—
Plena Vortaro de Esperanto »	Fr. 70,—
Kristnaska Triptiko, Timmer- mans ingenaaid Fr. 6,—	

Recenzies van sommigen van deze boeken
verschijnen in volgende FK-nummers.

Bestellingen worden verwacht op het ver-
koopsinstituut. Postcheckrekening N. 119482
van D. Mortelmans, Wilrijk.

Velen zullen nog de schoone preek van Pa-
ter Decoene te Brugge indachtig zijn en
voorzeker het boekje over St. Antonius, de
internationale mensch, willen bezitten. Nog
slechts enkele exemplaren zijn verkrijgbaar
tegen den prijs van fr. 6,— in plaats van fr.
7,—. Vergeet ook ons « itala paketo » niet.
Nog slechts enkele volledige series zijn ver-
krijgbaar. Deze prijs werd eveneens vermin-
derd van fr. 25,— op fr. 20,—.

Wij rekenen op menigvuldige bestellingen.

We vestigen er de aandacht op dat de verzendingkosten niet meer worden in rekening gebracht.

Al onze leden drinken

Cichorei De Beukelaar

want het is de strafste, en
daarom de voordeeligste.

Verkrijgbaar in de soorten Fijn-Half grof-Filter

KION ALIAJ SKRIBAS?

INTERNACIA REVUO POR POSTMARK-
INTERSANĜO KAJ TURISMO. (16 X 24
cm., paĝ. 16; 8 foje ĉujare.)

Nova revuo ilustrita 5-lingva: nederlanda,
franca, angla, germana kaj Esperanta. Ĝi
informas pri apero de novaj pm. en la tuta
mondo kaj pri ĉio kio koncernas la filatelion.
Krom tio ĝi enhavas artikolojn pri turismo,
rilatantajn al la bildoj sur la diverslandaj
poŝtmarkoj. De tempo al tempo la revuo don-
nas kiel aldonon, artan bildon aŭ poŝtmark-
donacon. Ĝi estas vere interesa por poŝt-
markkolektantoj kaj ne multekosta. Sed por
povi ĝui la tutan revuon oni devas scipovi
5 lingvojn. Tio kion ni precipe malaprobas
estas, ke la kroniko pri novaj pm. estas nur
en nederlanda lingvo. Por plivalorigi tiun
kronikon, la plej gravan, por eksterlandanoj,
oni nepre aldonu almenaŭ Esperantotekston.
La eldonisto estas: Jos. Philippen, Boter-
markt 10, Diest, Belgujo.

NEDERLANDA KATOLIKO. Sro H. Smits
publikigas sian opinion pri la Esperantoek-
zamenoj. Li opinias ke jam tempo estas pre-
fere plimalfaciligi la ekzamenojn ol plifa-
ciligi ilin. Ni tute interkonsentas pri tio. Ve-
re, kiu respekton oni havos al instruisto
kun *instruista diplomo* se li ne *funde* konas
la gramatikon? Kaj kiel rigardi iun kun di-
plomo A (simpla kapableco), se li ne *kapa-
blas* fari *simplan* konversacion?

SVENSKA ESPERANTO-TIDNINGEN. Ĝi
aperigis jenan proponon de sro E. Pankal-
la el Breslau: « Esperantistoj kiuj skribas
al eksterlando por enhavi informojn, ne
skribu al delegito, sed al la magistrato de
la urbo. Se vi agas tiamaniere, vi devigas
la oficistarojn interesiĝi pri nia lingvo.

BULTENO DE INTERNACIA SCIENCA
ASOCIO ESPERANTISTA. Organo de
Scienco, Industrio kaj Komerco. (ne konfu-
zenda kun Scienc Revuo). Tio estas unu
el la plej interesaj Esperantogazetoj, preci-
pe por kiuj interesiĝas pri sciencaj novaĵoj.
Ĝi estas grandformata, bele presita, riĉe ilu-
strita kaj el bona papero. La nomo « Bul-
teno de ISAE » ne supozigas ke temas pri

tiom grava revuo. Ĝi enhavas tre interesajn
sciencajn artikolojn, ekz. pri la koloro kaj
ĝiaj elementoj, novaj relaŭtomobiloj, la evo-
lucio de la volbsistemo en la konstruado de
romanaj preĝejoj ktp. ĉiuj kun ilustraĵoj.
Krom tio ĝi enhavas kelkajn kolonojn kun
« Novaĵoj el la Scienc Mondo » paĝojn de
teknika vortaro, paĝojn de Esperanto kaj
Komerco, kaj bibliografion. Ankaŭ oni pov-
as ĝui en la revuo sciencan romanon el la
XXIII jarcento.

Vere leginda kaj subteninda gazeto, pri kiu
ni nur povas mallaŭdi ke ĝi ne estas sufiĉe
konata. La redaktoro estas IKUE-ano inĝe-
niero Marcel Dupuis, 56, Rue de la Roche-
foucauld, Paris IX. Prezo de tiu revuo: 25
belgaj frankoj.

LA INTERLIGILO DE 'L PTT. Tiu ilustrita
organo estas ne nur interesa por PTT-
istoj sed ankaŭ por aliaj. Oni komencis el-
doni « specialajn kajerojn ». La Marta nu-
mero estis nederlanda kajero kaj la April-
numero « hungara kajero » kiun redaktis
IKUE-ano Stefano Zoidy supera inspekto-
ro. Ni gratulas lin pro tiu numero.

ŜIS MIL. La organo de universitata klubo
de Lyon estas ruĝema kaj ankaŭ naiva, kiel
evidentigas el jena frazo (ni tradukas el
franca lingvo): « Dum oni en Londono in-
tencas oficialajn reprezentadojn por la pro-

pagando ĉe la publikaj potencoj kaj agas
por la disvastigo de E en la komerco, Bru-
selo (soc. E-kongreso) alcelas antaŭ ĉio la
pacon kaj la rimedon alporti ĝin al la ho-
moj kiuj deziras ĝin kaj kredas labori por
ĝi ». Ni foje ridas.

LA HUMORAJO DE LA MONATO.

Si: Diru, paĉjo, mi ĉi tie legas ke multaj
viroj fariĝas senharuloj de la ĉapejoj.

Li: Jes, kompreneble, pro la multtekostaj
ĉapejoj de siaj edzinoj.

REDAKLIA LETERKESTO

A. D. B. en St. N. Dankon pro viaj bonde-
ziroj kaj poemo. Mi konservas « Jen Pas-
ko » ĝis la sekvonta Paskonumero.

A. D. Tr. en A. Mi ricevis viajn rimarkojn
pri la art.: Esperanto in plaats van Kris-
tus ». Poste ni pritraktos la homaranismon
kaj internan ideon rilate al nia Kristana
doktrino. Vi jam ion trovis pri tio en la in-
formo pri la morto de Prelato Dombrovski.

TYNEVERUM. Dankon pro « Ho Kanto ». Poste ni volonte publikigos ĉiun fojon poe-
mon, sed provizore ni havas tro da teksto.

ĈIU ESPERANTISTO

nepre havigu al si la plej bonan verkon de nia
fama verkistino

1*) MARIE KOENEN, el la ned. lingvo
trad. de P. CH. M. v. d. Vijver: *La Sun-
krono*. prezo: *belgaj frankoj 13.* — broŝ.;
fr. 25. — bind.

El recenzoj: ... Maar als je eens goed Esperanto wilt lezen, dan kan ik je dit boek aanbevelen... (De Jonge Wacht). ... *Bela nova* libro kiu entenas bonege tradukitan rakonton... (La Praktiko). ... La Sunkrono en Esperanto estas leginda, eĉ tre le-

ginda libro... (N. K.) Kiel ekzemplo de al-
ta nederlanda literaturo, certe rekomendinda verko (Flandra Katoliko).

2*) *La Najtingalo*, dua eldono. Plej ŝata Esp. kantaro. La unua eldono finvendiĝis en tri tagoj.

..... mi ne povas ne konsili: tuj aĉetu ĝin kaj kantadu por ke la krizo cedu! (Radiaro). Prezo nur fr. 2,50.

Eldonis: Esperanto Instituto « MALNOVA TURO », Eindhoven — Ned. Mendebla pere de nia filialisto D. Mortelmans, Eg. Sengerslaan, 14, Wilrijk. P-konto n° 119.482.

Wilt ge steeds veel volk op uw vergaderingen? — Geef een uurtje FILM!

Het Katholiek Smallfilm Studio van Antwerpen biedt U een interessante keuze van documentair- speel- en teekenfilms.

Specialiteit van reportages: 17e IJzerbedevaart, VI. Nat. Zangfeesten, Pater Damiaanfeesten enz. Meer dan 600 referenties.

Vraag gratis uitgebreide geïllustreerde katalogo aan:

KATH. SMALFILM STUDIO, 32, OUDE BEURS, ANTWERPEN

Libroj eldonitaj de la firmo

W. J. THIEME & K^o

en Zutphen (Nederlando)

A) Stud-libroj :

ESPERANTO-WOORDENBOEK.

(Esp. - Nederl. & Nederl. - Esp.)

Verkis A. G. J. van Straaten, gvidanto de la Centra Esperanto-Kurso en Nijmegen, membro de la Ned. Esp. Ekzamena Komitato.
En bela bindo : Fr. 80.—

BEKNOPT ESPERANTO-WOORDENBOEK. (Esp.-Ned. & Ned.-Esp.)

de A. G. J. van Straaten
En bela bindo : Fr. 40.—

H. J. Bulthuis, LA JUNA KOMENCANTO.

La plej unua Esp-a legolibreto por kursoj kaj lernejoj (kun klarigoj). En tri partoj.
1-a parto : Fr. 8,25 ; 2-a parto : Fr. 8,25 ; 3-a parto : Fr. 9,—

Ĉi-tiuj tri sinsekvaj partoj (amplekso resp. 46, 51 kaj 54 paĝoj) estas uzablaj sen ia alia lernolibro, por hejma studado, kursoj k. t. p.

H. J. Bulthuis, LA JUNA ROBINSONO.

Legolibro kun klarigoj, tre taŭga por junaj Esperantistoj, kiuj intencas poste legi la grandan libron « Robinsono Kruso ». 50 paĝoj kun multaj bildoj. *Prezo : Fr. 10.—*

H. J. Bulthuis, ROBINSON KRUSO.

Legolibro por geknaboj, laŭ Campe. 3-a eldono. Bindita. Kiel « La Juna Robinsono », sed kun pli vasta kaj malpli facila teksto. Kun ilustraĵoj kaj parol-ekzercoj.
Prezo : Fr. 32.—

W. W. van Alphen, ESPERANTO.

Lern- kaj lego-libro por la uzado en lernejoj, kursoj kaj privata studado. Bindita.
Prezo : Fr. 28,70. Slosilo al ĝi : Fr. 10,—

Glück & Willems, LA VERBO EN ESPERANTO.

Teorio kaj praktika uzado *Prezo . Fr. 10,70*

M. de Waard, HET ESPERANTO A-EXAMEN.

Lern- kaj ripetlibro por daŭrigaj kursoj kaj stud-rondoj.
Prezo : Broŝ. Fr. 15,60 Kart. Fr. 19,70.

M. de Waard, HET ESPERANTO B-EXAMEN.

Lern- kaj ripet-libro por daŭrigaj kursoj kaj stud-rondoj.
Prezo : Broŝ. Fr. 45,10. Kart. Fr. 53,30.

M. de Waard, DEMANDARO KAJ RESPONDARO.

pri la historio de la Esperanto-Movado.
Prezo : Broŝ. Fr. 23, — Kart. Fr. 26,25.

M. de Waard, EEN VERZAMELING ESPERANTO SPREEKWOORDEN EN ZEGSWIJZEN.

500 nederlandaj proverboj kun la korespondaj Esp-aj proverboj. Kun indekso de la vortoj.
Prezo : Fr. 14,75

P. J. Soeters, MIA LERNOLIBRO.

Practische methode voor Esperanto.
Prezo : broŝ. Fr. 19,70. Kart. Fr. 23,—

J. J. Rozendal, MI PAROLAS ESPERANTON.

Ekzercoj de lego, traduko kaj parolo, por kursoj, lernejo kaj hejma lernado.
Prezo : Fr. 14,75.

La supre menciitaj libroj estas aĉetablaj ĉe la Vendinstituto de F. U. K. E., kiu estas la filialo por Flandrujo de la firmo W. J. Thieme & Co, Zutphen.

La alsendo estas afrankita.

